

โครงการเปลี่ยนดินสอให้เป็นห้องสมุด

หลักการและเหตุผล

ในปี 2550 ตัวแทนเยาวชนไทยที่เข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ ประจำปี 2550 ณ ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และเวียดนาม ได้มีมติร่วมกับคณะเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวจาก 10 ประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศญี่ปุ่น เห็นชอบจัดกิจกรรมหลังโครงการ (Post Program) เพื่อเป็นการต่อยอดและเสริมเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ โดยจัดให้มีโครงการรักบ้านเกิด (Our Beloved Hometown) ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งเสริมศักยภาพเยาวชนในการทำกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสาธารณประโยชน์ ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาชุมชน ให้ความรู้ความบันเทิงแก่กลุ่มเยาวชนผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติค่านิยมแก่เยาวชนผู้ด้อยโอกาสให้ใฝ่เรียนรู้อุทิศตนพัฒนาคุณภาพชีวิต และรักในถิ่นกำเนิด

โครงการรักบ้านเกิดได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมครั้งแรก เมื่อวันที่ 11 - 13 มกราคม 2551 ณ โรงเรียนศุภชัยปวงมณีในโครงการตามพระราชดำริ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งนี้ มีกิจกรรมตามโครงการ จำนวน 4 กิจกรรม ประกอบด้วย (1) กิจกรรมนันทนาการวันเด็ก (2) กิจกรรมสายสัมพันธ์พี่น้อง (3) กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และ (4) กิจกรรมเสริมการเรียนรู้การสอน หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมข้างต้น ได้มีการประเมินผลในรูปแบบการสังเกตการณ์ และการประชุมร่วมระหว่างตัวแทนผู้ดำเนินโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนคณะครูอาจารย์ และตัวแทนนักเรียนโรงเรียนศุภชัยปวงมณีในโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งผลการประเมินพบว่าโครงการดังกล่าวบรรลุเป้าประสงค์ในระดับที่สูง ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่างให้ความร่วมมือและนอกจากนี้ยังมีข้อสรุปให้มีการสร้างความต่อเนื่องของโครงการ โดยเห็นชอบให้มีการจัดกิจกรรมดังกล่าวในปีต่อไป

จากความสำเร็จของโครงการส่งผลให้ในปี 2552 มีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องโครงการรักบ้านเกิดครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 9 - 11 มกราคม 2552 ณ โรงเรียนศุภชัยปวงมณีในโครงการตามพระราชดำริ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยคงรูปแบบกิจกรรมตามเดิม

¹ โรงเรียนศุภชัยปวงมณีในโครงการตามพระราชดำริ เป็นโรงเรียนลักษณะโรงเรียนประจำ เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ มูเซอ ไทยใหญ่ โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนต้นแบบของการใช้ชีวิตแบบพอเพียง โดยโรงเรียนจะจัดอาคารที่พักให้นักเรียน ซึ่งบ้านพักหนึ่งหลังจะมีครูประจำบ้าน 1 คนต่อนักเรียนประมาณ 15-20 คน แยกเพศ บ้านหนึ่งหลังจะคละอายุนักเรียน โดยบ้านหนึ่งหลังจะมีนักเรียนในทุกๆระดับชั้น ให้นักเรียนรู้จักปกครองกันเองภายในบ้าน พื้นที่บริเวณบ้านแต่ละหลังจะมีพื้นที่ในการปลูกผัก ผลไม้ ใช้ในการประกอบอาหาร นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีแปลงผักส่วนกลางที่ผลัดเวรนักเรียนมาดูแลแปลงผักส่วนกลางจะนำผลผลิตที่ได้มาประกอบอาหารกลางวัน นอกจากการปลูกผักแล้วยังมีการเลี้ยงหมู เลี้ยงปลา เลี้ยงวัว และไก่ โรงเรียนจะดูแลนักเรียนในอาหารทุกมื้อ โดยแต่ละมื้อจะมีการจัดเวรแต่บ้านของนักเรียนมาประกอบอาหาร โดยนำผลผลิตจากการปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ความต่อเนื่องและความสำเร็จของโครงการรื้อบ้านเกิดก่อให้เกิดแนวคิดของการตอบสนองความต้องการของชุมชนและสถานศึกษาที่แท้จริง โดยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการรื้อบ้านเกิด ทีมผู้รับผิดชอบโครงการได้ศึกษาในรายละเอียดว่าชุมชนและสถานศึกษาดังกล่าวมีความต้องการสิ่งใด โดยค้นหาความสำคัญและความจำเป็นในระดับต้น ข้อมูลที่ได้รับพบว่า สิ่งที่โรงเรียนต้องการและมีความจำเป็นสูงในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียน คือ “ห้องสมุด” เป็นที่ทราบกันดีว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมและเก็บรักษาสมุด อันเป็นคลังความรู้ที่นักเรียนสามารถศึกษาได้ตลอดเวลาในยามว่างจากการเรียนการสอน ปัจจุบันห้องสมุดโรงเรียนเป็นอาคารไม้ 1 ชั้น เดิมเป็นห้องพักครูและเป็นที่ทำการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นอนุบาล แต่ด้วยความจำเป็นและการจำกัดทางพื้นที่ อาคารไม้ดังกล่าวจึงต้องเปลี่ยนสภาพจากอาคารเรียนและห้องพักครูเป็นห้องสมุดชั่วคราว

ความปรารถนาของผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริ คือ การมีอาคารห้องสมุดที่ถูกสัดส่วน มีพื้นที่การเก็บสมุดที่ถูกต้อง ซึ่งนอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้แล้ว ยังเป็นการรักษาสมุด หนังสือและตำราวิชาให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนานยิ่งขึ้น ความคาดหวังของโรงเรียนต้องการมีห้องสมุด 2 ชั้น โดยชั้นล่างจัดพื้นที่เป็นห้องสมุด ส่วนชั้นบนจะจัดให้เป็นพื้นที่แสดงนิทรรศการ ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน และนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับชาวเขา และที่สำคัญยิ่งคือจัดพื้นที่เป็นที่ประทับสำหรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เนื่องจากพระองค์ทรงเสด็จเยี่ยมโรงเรียนบ่อยครั้ง โดยประมาณปีละครั้งหรือสองปีครั้ง

จากข้อมูลความต้องการเบื้องต้นทำให้คณะบริหารโครงการรื้อบ้านเกิดมีความปรารถนาที่จะเสริมสานต่อความต้องการของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้เสนอแนวทางการจัดหาทุนในการก่อสร้างอาคารห้องสมุด โดยเบื้องต้นได้มีข้อตกลงร่วมระหว่างโรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริและสมาคมเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์แห่งประเทศไทยในการริเริ่มโครงการระดมทุน ภายใต้ชื่อโครงการเปลี่ยนดินสอให้เป็นห้องสมุด (Turn Pencil to be Library Project) แนวคิดคือจัดจ้างหรือหาองค์กรภาครัฐ หรือภาคเอกชนสนับสนุนในการผลิตดินสอที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แล้วนำดินสอดังกล่าวขายในราคาแท่งละ 10 บาท รายได้จากการจำหน่ายจะสมทบทุนในการก่อสร้างอาคารห้องสมุดดังกล่าว โดยจะให้ชื่ออาคารห้องสมุดดังกล่าวว่า “ห้องสมุดดินสอของเรา”

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวมีต้องการให้เป็นการระดมทุนจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากความต้องการหรือเป้าหมายของการระดมทุนครั้งนี้ย่อมยากเห็นความร่วมมือของทุกภาคส่วน ซึ่งเมื่อปลายปี 2551 นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนากาฬ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ (ภาคนอกเวลา ราชการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พิจารณาและเห็นชอบร่วมกันในการให้ความร่วมมือในส่วนของโครงการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่โครงการให้เป็นที่รู้จักผ่านสื่อมวลชนและสาธารณชน โดยความร่วมมือดังกล่าวได้รับการสนับสนุนอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ปาวิชาติ สถาปิตานนท์ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนึ่ง ในความร่วมมือจากภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้างต้น ก่อให้เกิดพันธมิตรในการดำเนินโครงการเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันหากมีหน่วยงานหรือองค์กรใดสนใจในการให้ความร่วมมือและสนับสนุนโครงการคณะผู้บริหารโครงการก็มีความยินดีและตอบรับในการยื่นข้อเสนอดังกล่าว เนื่องจากเป้าหมายอันสูงสุดของการทำโครงการนี้คือ การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่มีเป้าหมายเดียวกันคือ องค์กรสร้างสรรค์สังคมไทยให้ได้รับการพัฒนาที่ต่อเนื่องและสมบูรณ์

ในความคาดหวังที่เป็นลักษณะพลวัตและก้าวหน้า โครงการเปลี่ยนดินสอให้เป็นห้องสมุดจะต้องเป็นศูนย์กลาง การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการสร้างห้องสมุดให้แก่โรงเรียนที่ห่างไกลความเจริญที่ขาดแคลนห้องสมุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการเสริมสร้างการพัฒนาโรงเรียนที่ห่างไกลความเจริญ ให้มีห้องสมุดที่ดีเรียบร้อยและเหมาะสมแก่การใช้งาน
2. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กผู้ด้อยโอกาส ห่างไกลความเจริญ ให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่ดีและเหมาะสม
3. เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ พัฒนาชนบท ของเยาวชนอาสาสมัครที่จะได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างเดือนธันวาคม 2551 - เดือนมกราคม 2553 โดยกำหนดรายละเอียดและแผนการดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรม	ธันวาคม 2551	มกราคม 2552	กุมภาพันธ์ 2552	มีนาคม 2552	เมษายน 2552	พฤษภาคม 2552	มิถุนายน 2552	กรกฎาคม 2552	สิงหาคม 2552	กันยายน 2552	ตุลาคม 2552	พฤศจิกายน 2552	ธันวาคม 2552	มกราคม 2553
1. ศึกษา รวบรวมข้อมูล และวางแผน														
2. หาแนวร่วมจากภาครัฐและภาคเอกชนในการให้การสนับสนุนและร่วมดำเนินการ														
3. ผลิตดินสอ														
4. วางแผนการประชาสัมพันธ์														
5. เปิดตัวโครงการ (แถลงข่าว)			26											
6. ดำเนินการประชาสัมพันธ์														
7. ระดมทุนผ่านกิจกรรมการขายดินสอ														
8. ปิดกิจกรรมระดมทุน เพื่อรวบรวมงบประมาณที่ได้รับ														
9. มอบเงินทุนที่ได้ให้แก่โรงเรียน														
10. ดำเนินการก่อสร้างห้องสมุด														
11. ทำพิธีปิดโครงการและส่งมอบห้องสมุดให้แก่โรงเรียน														9
12. จัดทำสรุปและประเมินผลโครงการ														

สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริ ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษา รวบรวมข้อมูล และวางแผน ตลอดจนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ
2. จัดทำร่างโครงการเสนอต่อที่ประชุมสมาคมเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์แห่งประเทศไทย และเสนอต่อคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบพร้อมและสนับสนุนการดำเนินการโครงการ
3. หาแนวร่วมภาครัฐและภาคเอกชนในการให้ความร่วมมือ สนับสนุนกิจกรรมโครงการในส่วนของงบประมาณดำเนินการ
4. จัดจ้างผลิตดินสอ จำนวน 30,000-50,000 แท่ง
5. วางแผนประชาสัมพันธ์โครงการ โดยวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ มีดังนี้
  - 5.1. วัตถุประสงค์หลัก - ประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นยอดขายดินสอ
  - 5.2. วัตถุประสงค์รอง
    - 5.2.1. ประชาสัมพันธ์โครงการให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากสังคม
    - 5.2.2. เพื่อหาความร่วมมือในภาครัฐและ/หรือเอกชน ในการสนับสนุนโครงการในส่วนของงบประมาณดำเนินการ
6. เปิดตัวโครงการ โดยจัดแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน แสดงความร่วมมือระหว่างสมาคมเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์แห่งประเทศไทย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนที่ให้การสนับสนุนอย่างเป็นทางการ
7. ระดมทุนผ่านกิจกรรมการขายดินสอ รายได้จากการขายดินสอแต่ละครั้งนำส่งเข้าบัญชีกองทุนพัฒนาโรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าฯ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาย่อยปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เลขที่บัญชี 282-2-46-00-0
8. รวบรวมงบประมาณที่ได้รับ มอบให้แก่โรงเรียนเพื่อดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างห้องสมุด
9. ดำเนินการก่อสร้างห้องสมุด โดยมอบหมายให้โรงเรียนจัดการจัดจ้างตามความเหมาะสม
10. จัดพิธีส่งมอบห้องสมุดและปิดโครงการ ณ โรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน พร้อมจัดกิจกรรมตามโครงการรักบ้านเกิด ครั้งที่ 3
11. จัดทำรายงานสรุปและประเมินผลโครงการ

งบประมาณในการดำเนินการ

โครงการเปลี่ยนดินสอให้เป็นห้องสมุดมีแนวทางการจัดการงบประมาณ ดังนี้

1. งบประมาณลงทุน

- 1.1. งบประมาณส่วนดำเนินการ งบประมาณ 10,000.00 บาท
- 1.2. งบประมาณส่วนดำเนินการจัดจ้าง งบประมาณ 150,000.00 บาท
ผลิตดินสอ จำนวน 30,000-50,000 แท่ง
(ประมาณการค่าผลิตแท่งละ 2-3 บาท)

งบประมาณในข้อ (1) คาดว่าจะหาหน่วยงานภาครัฐและ/หรือเอกชนสนับสนุน

2. งบประมาณรายได้

- 2.1. รายได้จากการขายดินสอ เป็นเงิน 300,000.00 - 500,000.00 บาท
(ดินสอราคาแท่งละ 10 บาท - ผลิตดินสอมาประมาณ 30,000-50,000 แท่ง)

3. งบประมาณดำเนินการก่อสร้างอาคารห้องสมุด

- 3.1. ค่าจ้างและค่าวัสดุในการก่อสร้าง เป็นเงินประมาณ 300,000.00 - 500,000.00 บาท
อาคารห้องสมุด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. อาคารห้องสมุด 1 หลัง เป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น บนพื้นที่โรงเรียนศูนย์ปางมะผ้าในโครงการตามพระราชดำริ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ภาพความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคมที่ช่วยกันทำความดีเพื่อสังคม สร้างสิ่งที่เป็นรูปธรรมทางวัตถุ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและส่งเสริมโอกาสแก่เยาวชนผู้ด้อยโอกาสในสังคมห่างไกลความเจริญ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. ที่ปรึกษา

- 1.1. นายชัย นิเมมากร นายกสมาคมเรือเยาวชน
เอเชียอาคเนย์แห่งประเทศไทย
- 1.2. นายอนิรุทธิ์ สายบุญผาง ผู้อำนวยการโรงเรียนศูนย์ปางมะผ้า
ในโครงการตามพระราชดำริ
- 1.3. นางสาวแสงดาว อารีย์ หัวหน้างานต่างประเทศ
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน สท.
- 1.4. รศ.ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ อาจารย์ประจำ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. องค์กร/หน่วยงานที่อำนวยความสะดวกโครงการ
2.1. สมาคมเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์แห่งประเทศไทย	องค์กรอำนวยความสะดวกกลาง
2.2. โรงเรียนศุภชัยปวงมะผ้าโนโครงการตาม พระราชดำริ	องค์กรอำนวยความสะดวกกลาง
2.3. สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.)	องค์กรอำนวยความสะดวก
2.4. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	องค์กรอำนวยความสะดวก ด้านประชาสัมพันธ์
3. บุคคล/คณะบุคคลที่รับผิดชอบโครงการ
3.1. นายพิชิต ธิอิน	ผู้อำนวยการโครงการ
3.2. นายวรภาคย์ ไมตรีพันธ์ุ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการ
3.3. นายภาณุวัฒน์ ฉลองความดี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการ
3.4. นางสาวเพ็ญรัก รักธรรมบุญ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการ
3.5. นางสาวดลยา นิ่มสกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการ
3.6. คณะนิสิต ภาคนอกเวลาราชการ สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์
-

Conceptual Framework

